

MD-2004, mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt 198

Tel. 24-36-41

Nr. 06/2-3420 din 01.08.2016

Nr. 03-01/33 din 14 iulie 2016

A. Negruț
03.08.2016

Y. Slocom
01.08.16

Dnii A. Negruț
Dnii Iu. Moscu
Dnii R. Gorcea

cop. să țineți con-
la definitivare
Biroul Național de Statistică

Prin prezenta, Vă remitem atașat Raportul de expertiză anticorupție asupra
proiectului de lege cu pr vire la statistica oficială.

03.08.2016

Anexă:

- 1) Raportul de expertiză anticorupție - 3 (trei) file,
- 2) Anexa la raportul de expertiză anticorupție – 3 (trei) file.

Director

Viorel CHETRARU

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege cu privire la statistica oficială

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Biroul Național de Statistică, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art. 6-11 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Proiectul a fost elaborat întru realizarea obiectivului statuat la capitolul VI titlul I/ al Planului de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană în perioada 2014-2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.808 din 07.10.2014. Astfel, prin normele proiectului se instituie bazele legale al Biroului Național de Statistică ca autoritate centrală din domeniul statisticii, precum și a altor producători de statistici oficiale. Scopul final urmărit de autor constă în fortificarea independenței instituționale al Biroului Național de Statistică (prin introducerea unui mandat de activitate fix pentru funcțiile manageriale cu criterii clare de angajare și eliberare din funcție), precum și fortificarea protecției confidențialității statistice.

d. Suficiența argumentării. Argumentele invocate de către autor în favoarea promovării proiectului justifică necesitatea înaintării acestuia spre aprobare. Totuși, trebuie de menționat că unele norme din proiect necesită a fi revizuite prin prisma recomandărilor expuse în compartimentul II „Evaluarea în fond” din prezentul raport.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Reieșind din argumentele expuse de autor în nota informativă, cât și din prevederile proiectului, implementarea acestuia nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei

justificări a interesului public

Normele propuse vor asigura organizarea și dezvoltarea sistemului statistic național, ceea ce corespunde interesului public general.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

Proiectul supus expertizei nu reglementează expres domenii anticorupție, motiv din care compatibilitatea acestuia cu standardele internaționale anticorupție nu este evaluată. Totodată, date fiind obiectiile expuse în acest raport cu privire la neîrtrunirea rigorilor de expertiză anticorupție, considerăm proiectul insuficient compatibil cu standardele naționale anticorupție.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Cu referire la transparența în procesul decizional constatăm că proiectul prenotat se regăsește pe pagina oficială a Biroului Național de Statistică, cerință impusă de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr.239-XVI din 13.11.2008, potrivit căreia autoritățile publice sunt obligate de a întreprinde măsurile necesare pentru asigurarea posibilităților de participare a părților interesate la procesul decizional, plasînd proiectul de act legislativ pe pagina web oficială a instituției.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigue

La alin.(6) art.19 potrivit proiectului –

„Prevederile speciale de confidențialitate din alte legi nu pot fi invocate, cu excepția cazurilor cînd acele legi exclud în mod explicit utilizarea datelor în scopuri statistice”.

Norma în cauză se prezintă a fi inaplicabilă, datorită modului de expunere complex și echivoc. Astfel, sintagma „acele legi exclud în mod explicit utilizarea datelor în scopuri statistice” comportă un caracter general din care nu poate fi distins cu exactitate în ce condiții se va aplica excepția statuată în prevedere.

Legea nr.780/2001 cu privire la actele legislative prevede expres că „frază se construiește conform normelor gramaticale, astfel încît să exprime corect, concis și fără echivoc ideea, să fie înțeleasă ușor de orice subiect interesat”, iar textul normei propus nu corespunde acestor cerințe, el fiind redat cu incertitudine, într-o formă ambiguă, ceea ce va crea dificultăți la momentul aplicării.

Recomandarea: *Recomandăm autorului de a reda norma de la alin.(6) art.19 într-o formă concisă și clară astfel, încît să fie înțelese limitele aplicabilității actelor legislative asupra normelor propuse. La fel, este recomandabil evitarea unor asemenea expuneri ca „acele legi exclud în mod explicit utilizarea datelor” în cadrul normelor.*

La alin.(2) art.29 potrivit proiectului –

„Autoritatea centrală în domeniul statisticii are dreptul să examineze cazurile de contravenții, să aplice sancțiuni administrative, conform legislației, în cazul încălcării prevederilor din prezenta lege”.

Utilizarea sintagmei „să aplice sancțiuni administrative” este inoportună în contextul normei și contravine prevederilor Codului contravențional, adoptat prin Legea nr.2(18-XVI)/2008. Potrivit art.10 din Cod „Constituie contravenție fapta – acțiunea sau inacțiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, ... și este pasibilă de sancțiune contravențională”. Astfel, sintagma de „sancțiune administrativă” acordă normei un caracter confuz, întrucât, legislația națională operează cu termenul de „sancțiune contravențională”. Utilizarea termenilor diferiți pentru același fenomen creează impresia existenței a două proceduri diferite, ceea ce reprezintă un factor de corupție.

Recomandarea: Recomandăm autorului substituirea sintagmei „sancțiuni administrative” cu sintagma „sancțiuni contravenționale”.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sunt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sunt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

La alin.(5), (6) art.9 potrivit proiectului –

„(5) În funcția de director general poate fi ales un cetățean al Republicii Moldova care are studii superioare și o experiență de muncă în domeniul activității statisticii de cel puțin 7 ani, dintre care 3 ani de experiență managerială.

(6) În funcția de director general adjunct poate fi numită persoana care are studii superioare și o experiență de muncă în domeniul statistic, economic, financiar sau tehnologiilor informaționale de cel puțin 5 ani, dintre care 2 ani de experiență managerială.”.

Menționăm că utilizarea sintagmelor „poate fi ales” și „poate fi numită” în contextul proiectului posedă un potențial coruptibil. Afirmatia dată se impune pe motiv că norma nu stabilește necondiționat cerințele înaintate pentru funcțiile de conducere, ci operează cu asemenea formulări ca „poate fi ales” și „poate fi numită”, care, de altfel, permite aplicarea normei în dependență de interese sau scopuri (avantaje/beneficii). Totodată, recomandăm de a fi incluse „1) lipsa antecedentelor penale; 2) este apt din punct de vedere medical pentru exercitarea atribuțiilor; 3) cunoaște limba de stat și 4) se bucură de o reputație ireproșabilă” ca cerințe obligatorii înaintate față de candidații la funcțiile manageriale.

Recomandarea: Recomandăm autorului următoarea redacție a normelor analizate:

„(5) Cerințele înaintate față de candidații la funcția de director general sunt:

a) deținerea cetățeniei Republicii Moldova;

- b) studii superioare;**
- c) experiență de muncă în domeniul activității statisticii de cel puțin 7 ani, dintre care 3 ani de experiență managerială;**
- d) să nu aibă antecedente penale;**
- e) să fie apt din punct de vedere medical pentru exercitarea atribuțiilor;**
- f) să cunoască limba de stat;**
- g) se bucură de o reputație ireproșabilă.”.**

„(6) Cerințele înaintate față de candidații la funcția de director general adjunct sunt:

- a) studii superioare;**
- b) experiență de muncă în domeniul activității statisticii de cel puțin 5 ani, dintre care 2 ani de experiență managerială;**
- c) să nu aibă antecedente penale;**
- e) să fie apt din punct de vedere medical pentru exercitarea atribuțiilor;**
- f) să cunoască limba de stat;**
- g) se bucură de o reputație ireproșabilă.”.**

La alin.(2) art.14 potrivit proiectului –

„Producătorii de statistici oficiale au dreptul să verifice autenticitatea datelor statistice, să le verifice, după caz, nemijlocit în încăperile de serviciu, de producție, pe terenurile persoanelor juridice, filialelor, reprezentanțelor, subdiviziunilor acestora, ale persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător, conform legislației în vigoare”.

Norma expusă acordă discreții excesive producătorilor de statistici oficiale, în vederea determinării în mod arbitrar al acțiunilor de verificare, întrucât norma atribuie competența de a lua decizii „dreptul de a verifica autenticitatea datelor statistice”, fără a impune criterii clare în acest sens.

Factorul coruptibil în cadrul acestei norme rezidă în faptul că autorul nu stipulează expres în care cazuri sau circumstanțe se vor recurge la verificări și în care nu. Menționăm că utilizarea cuvintelor „după caz” este una care acordă discreții excesive producătorilor de statistici oficiale în aplicarea măsurilor sus-citate.

Recomandarea: Recomandăm autorului de a stabili expres și limitativ cazurile în care producătorii de statistici oficiale vor verifica autenticitatea datelor statistice. O asemenea diferențiere expresă va acorda normei un caracter exact și nu va lăsa loc pentru interpretări subiective.

La alin.(4) art.23 potrivit proiectului –

„Publicațiile statistice oficiale se diseminează gratuit Președinției, Parlamentului, Guvernului, autorităților și instituțiilor publice interesate, stabilite de autoritatea centrală în domeniul statisticii. Altor categorii de utilizatori, publicațiile vor fi diseminate, la cerere, contra cost”.

Utilizarea sintagmei „autorităților și instituțiilor publice interesate, stabilite de autoritatea centrală în domeniul statisticii” comportă un caracter discreționar. Astfel, la aplicare Biroul Național de Statistică va fi în drept să stabilească unilateral instituțiile și autoritățile publice care vor beneficia de informația statistică în mod gratuit, ceea ce va institui o inechitate în rândurile autorităților și instituțiilor publice interesate.

În contextul dat, menționăm că acordarea unui drept preferențial Biroului Național de

Statistică, în lipsa unor argumente obiective și concludente, constituie un factor de corupție.

Recomandarea: Recomandăm autorului de a stipula expres în proiect care instituții și autorități publice (pe categorii) urmează să beneficieze de publicațiile statistice oficiale, în mod gratuit.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizati.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

La alin.(4) art.16 potrivit proiectului –

„Producătorii de statistici oficiale au dreptul să acorde respondenților recompensă pentru participare la cercetările statistice”.

Menționăm că acordarea unor recompense respondenților pentru participarea la cercetările statistice, fără a se stabili prin lege limita acestor recompense și criteriile de acordare va avea un impact negativ asupra transparenței bugetului autorității centrale în domeniul statisticii sau a altor producători de statistici oficiale. Astfel, în lipsa unor norme limitative în ceea ce privește recompensarea respondenților, există riscul prejudicierii intenționate a bugetului autorităților sus-citate. Riscul normei rezidă în faptul că pot apărea persoane interesate care să indice sume exagerate/nejustificative în bugetul autorității centrale în domeniul statisticii sau a altor producători de statistici oficiale, ca fiind utilizate drept recompense pentru respondenți, iar de facto, să se acorde sume simbolice, diferența fiind utilizată în alte scopuri, de cît cele declarate oficial.

Deși în prezent există acte normative care prevăd expres suma acordată ca „recompensă pentru participare” pentru unele categorii de respondenți (Hotărîrea Guvernului nr.147/2006 cu privire la cercetările statistice în domeniul social asupra gospodăriilor casnice, stabilește la pct.4 „Stimularea gospodăriilor casnice pentru participarea la cercetarea Bugetelor Gospodăriilor Casnice se va efectua în mărime de 25 lei pe lună”), totuși legea de bază din domeniul statisticii trebuie să reglementeze limita maximă a recompenselor în cauză, astfel ca actele normative de executare a acestora să fie în conformitate și să nu depășească marja statuată de lege.

În concluzie, pentru a garanta transparența gestionării resurselor financiare în cadrul instituțiilor implicate în efectuarea statisticilor oficiale, la fel pentru a evita orice fraudare a bugetelor acestora, considerăm oportun de a revizui norma analizată.

Recomandarea: Recomandăm autorul de a stabili expres o limită în mărimea recompensei acordate pentru participare la cercetările statistice. Această completare va acorda o claritate în planificarea bugetelor instituțiilor implicate în efectuarea statisticii oficiale.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

La alin.(2) art.21 potrivit proiectului –

„Accesul la informația individuală, care nu permite identificarea directă a respondenților statistici, poate fi acordat prin decizia directorului general al autorității centrale în domeniul statisticii pentru proiecte de cercetări științifice ale căror rezultate scontate nu se referă la unități individuale identificabile. Accesul se acordă numai în cazul în care nu există riscul de încălcare a regimului de protecție a datelor individuale și se efectuează în baza unui contract în care se prevede expres: scopul, condițiile de utilizare și obligațiile utilizatorului de a comunica rezultatele cercetării, de a nu publica și transmite date individuale unei terțe persoane, plata aferentă serviciilor prestate utilizatorului”.

Normele propuse nu oferă un mecanism concis și transparent de acordare a accesului la informații individuale pentru alte părți interesate (o constatare – informație care nu exclude identificarea indirectă a respondenților). În acest sens, menționăm că dreptul directorului general al autorității centrale în domeniul statisticii, de a acorda unele informații colectate în scopuri statistice, cu condiția că nu vor exista riscuri de încălcare a regimului de protecție a datelor individuale, se prezintă a fi una superficială și discreționară, or autorul nu a indicat expres obligativitatea de a se stabili ulterior prin acte normative procedura acordării acestor date.

Prin urmare, constatăm lipsa unui mecanism real de protecție a datelor persoanelor respondente, din moment ce decizia finală este luată unilateral, doar de o singură persoană (directorul producătorilor de statistici oficiale) în lipsa unor reguli sau criterii bine determinate sub aspect juridic.

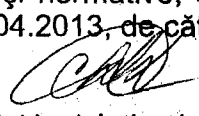
O asemenea reglementare generală implică riscul de a fi transmise informații individuale a respondenților, contrar scopului declarat.

Recomandarea: *Recomandăm autorului de a revizui norma astfel, încât să se stabilească transparent, modul de acordare a informației individuale pentru proiectele de cercetări științifice. Or, norma dată să fie completată cu prevederi care să prevadă obligativitatea de aprobare a unui act normativ ce va institui reguli unice privind modul de acordare a accesului la informația deținută și criteriile de selectare a proiectelor științifice.*

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în timpul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Cristina Diacenco
Inspector superior al Direcției legislație și expertiză anticorupție
01 August 2016

Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md

**Anexa la raportul de expertiză anticorupție
asupra nivelului coruptibilității proiectului
de lege cu privire la statistica oficială**

Nr.	Norma	Factori de coruptibilitate și alte obiecții	Analiza	Recomandarea
1	La alin.(6) art.19 potrivit proiectului – „Prevederile speciale de confidențialitate din alte legi nu pot fi invocate, cu excepția cazurilor când acele legi exclud în mod explicit utilizarea datelor în scopuri statistice”.	Formulări cu sens neclar sau echivoc (ambiguitate semantică)	Norma în cauză se prezintă a fi inaplicabilă, datorită modului de expunere complex și echivoc. Astfel, sintagma „acele legi exclud în mod explicit utilizarea datelor în scopuri statistice” comportă un caracter general din care nu poate fi distins cu exactitate în ce condiții se va aplica excepția statuată în prevedere. Legea nr.780/2001 cu privire la actele legislative prevede expres că „frază se construiește conform normelor gramaticale, astfel încât să exprime corect, concis și fără echivoc ideea, să fie înțeleasă ușor de orice subiect interesat”, iar textul normei propus nu corespunde acestor cerințe, el fiind redat cu incertitudine, într-o formă ambiguă, ceea ce va crea dificultăți la momentul aplicării.	Recomandăm autorului de a reda norma de la alin.(6) art.19 într-o formă concisă și clară astfel, încât să fie înțelese limitele aplicabilității actelor legislative asupra normelor propuse. La fel, este recomandabil evitarea unor asemenea expuneri ca „acele legi exclud în mod explicit utilizarea datelor” în cadrul normelor.
2	La alin.(2) art.29 potrivit proiectului – „Autoritatea centrală în domeniul statisticii are dreptul să examineze cazurile de contravenții, să	Utilizarea termenilor diferiți pentru același fenomen sau invers	Utilizarea sintagmei „să aplice sancțiuni administrative” este inoportună în contextul normei și contravine prevederilor Codului contravențional, adoptat prin Legea nr.208-XVI/2008. Potrivit art.10 din Cod „Constituie contravenție fapta – acțiunea	Recomandăm autorului substituirea sintagmei „sancțiuni administrative” cu sintagma „sancțiuni contravenționale”.

	aplice sancțiuni administrative, conform legislației, în cazul încălcării prevederilor din prezenta lege”.		sau inacțiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, ... și este pasibilă de sancțiune contravențională”. Astfel, sintagma de „sancțiune administrativă” acordă normei un caracter confuz, întrucât, legislația națională operează cu termenul de „sancțiune contravențională”. Utilizarea termenilor diferiți pentru același fenomen creează impresia existenței a două proceduri diferite, ceea ce reprezintă un factor de corupție.	
3	La alin.(5). (6) art.9 potrivit proiectului – „(5) În funcția de director general poate fi ales un cetățean al Republicii Moldova care are studii superioare și o experiență de muncă în domeniul activității statisticii de cel puțin 7 ani, dintre care 3 ani de experiență managerială. (6) În funcția de director general adjunct poate fi numită persoana care are studii superioare și o experiență de muncă în domeniul statistic, economic, financiar sau tehnologiilor informaționale de cel puțin 5 ani, dintre care 2 ani de experiență managerială.”.	Competența de a aplica prevederea/luarea deciziei fără criterii clare	Menționăm că utilizarea sintagmelor „poate fi ales” și „poate fi numită” în contextul proiectului posedă un potențial coruptibil. Afirmatia dată se impune pe motiv că norma nu stabilește necondiționat cerințele înaintate pentru funcțiile de conducere, ci operează cu asemenea formulări ca „poate fi ales” și „poate fi numită”, care, de altfel, permite aplicarea normei în dependență de interese sau scopuri (avantaje/beneficii). Totodată, recomandăm de a fi incluse „1) lipsa antecedentelor penale; 2) este apt din punct de vedere medical pentru exercitarea atribuțiilor; 3) cunoaște limba de stat și 4) se bucură de o reputație ireproșabilă” ca cerințe obligatorii înaintate față de candidații la funcțiile manageriale.	Recomandăm autorului următoarea redacție a normelor analizate: „(5) Cerințele înaintate față de candidații la funcția de director general sunt: a) deținerea cetățeniei Republicii Moldova; b) studii superioare; c) experiență de muncă în domeniul activității statisticii de cel puțin 7 ani, dintre care 3 ani de experiență managerială; d) să nu aibă antecedente penale; e) să fie apt din punct de vedere medical pentru exercitarea atribuțiilor; f) să cunoască limba de

				<p>stat; g) se bucură de o reputație ireproșabilă.”</p> <p>„(6) Cerințele înaintate față de candidații la funcția de director general adjunct sunt: a) studii superioare; b) experiență de muncă în domeniul activității statisticii de cel puțin 5 ani, dintre care 2 ani de experiență managerială; c) să nu aibă antecedente penale; e) să fie apt din punct de vedere medical pentru exercitarea atribuțiilor; f) să cunoască limba de stat; g) se bucură de o reputație ireproșabilă.”</p>
4	La alin.(2) art.14 potrivit proiectului – „Producătorii de statistici oficiale au dreptul să verifice autenticitatea datelor statistice, să le verifice, după caz, nemijlocit în încăperile de serviciu, de producție, pe terenurile persoanelor juridice, filialelor, reprezentanțelor,	Competența de a aplica prevederea/luarea deciziei fără criterii clare	<p>Norma expusă acordă discreții excesive producătorilor de statistici oficiale, în vederea determinării în mod arbitrar a acțiunilor de verificare, întrucât norma atribuie competența de a lua decizii „dreptul de a verifica autenticitatea datelor statistice”, fără a impune criterii clare în acest sens.</p> <p>Factorul coruptibil în cadrul acestei norme rezidă în faptul că autorul nu stipulează expres în care</p>	<p>Recomandăm autorului de a stabili expres și limitativ cazurile în care producătorii de statistici oficiale vor verifica autenticitatea datelor statistice. O asemenea diferențiere expresă va acorda normei un</p>

	subdiviziunilor acestora, ale persoanelor fizice care practică activitate de întreprinzător, conform legislației în vigoare”.		cazuri sau circumstanțe se vor recurge la verificări și în care nu. Menționăm că utilizarea cuvintelor „după caz” este una care acordă discreții excesive producătorilor de statistici oficiale în aplicarea măsurilor sus-citate.	caracter exact și nu va lăsa loc pentru interpretări subiective.
5	La alin.(4) art.23 potrivit proiectului – „Publicațiile statistice oficiale se diseminează gratuit Președinției, Parlamentului, Guvernului, autorităților și instituțiilor publice interesate, stabilite de autoritatea centrală în domeniul statisticii. Altor categorii de utilizatori, publicațiile vor fi diseminate, la cerere, contra cost”.	Competența de a aplica prevederea/luarea deciziei fără criterii clare	Utilizarea sintagmei „autorităților și instituțiilor publice interesate, stabilite de autoritatea centrală în domeniul statisticii” comportă un caracter discreționar. Astfel, la aplicare Biroul Național de Statistică va fi în drept să stabilească unilateral instituțiile și autoritățile publice care vor beneficia de informația statistică în mod gratuit, ceea ce va institui o încheitate în rândurile autorităților și instituțiilor publice interesate. În contextul dat, menționăm că acordarea unui drept preferențial Biroului Național de Statistică, în lipsa unor argumente obiective și concludente, constituie un factor de corupție.	Recomandăm autorului de a stipula expres în proiect care instituții și autorități publice (pe categorii) urmează să beneficieze de publicațiile statistice oficiale, în mod gratuit.
6	La alin.(4) art.16 potrivit proiectului – „Producătorii de statistici oficiale au dreptul să acorde respondenților recompensă pentru participare la cercetările statistice”.	Lipsa transparenței	Menționăm că acordarea unor recompense respondenților pentru participarea la cercetările statistice, fără a se stabili prin lege limita acestor recompense și criteriile de acordare va avea un impact negativ asupra transparenței bugetului autorității centrale în domeniul statisticii sau a altor producători de statistici oficiale. Astfel, în lipsa unor norme limitative în ceea ce privește recompensarea respondenților, există riscul prejudicierii intenționate a bugetului autorităților sus-citate. Riscul normei rezidă în faptul că pot	Recomandăm autorul de a stabili expres o limită în mărimea recompensei acordate pentru participare la cercetările statistice. Această completare va acorda o claritate în planificarea bugetelor instituțiilor implicate în efectuarea statisticii oficiale.

			<p>apărea persoane interesate care să indice sume exagerate/nejustificative în bugetul autorității centrale în domeniul statisticii sau a altor producători de statistici oficiale, ca fiind utilizate drept recompense pentru respondenți, iar de facto, să se acorde sume simbolice, diferența fiind utilizată în alte scopuri, de cât cele declarate oficial.</p> <p>Deși în prezent există acte normative care prevăd expres suma acordată ca „recompensă pentru participare” pentru unele categorii de respondenți (Hotărârea Guvernului nr.147/2006 cu privire la cercetările statistice în domeniul social asupra gospodăriilor casnice, stabilește la pct.4 „Stimularea gospodăriilor casnice pentru participarea la cercetarea Bugetelor Gospodăriilor Casnice se va efectua în mărime de 25 lei pe lună”), totuși legea de bază din domeniul statisticii trebuie să reglementeze limita maximă a recompenselor în cauză, astfel ca actele normative de executare a acesteia să fie în conformitate și să nu depășească în mod excesiv.</p> <p>În concluzie, pentru a garanta transparența gestionării resurselor financiare în cadrul instituțiilor implicate în efectuarea statisticilor oficiale, la fel pentru a evita orice fraudare a bugetelor acestora, considerăm oportun de a revizui norma analizată.</p>	
7	La alin.(2) art.21 potrivit proiectului – „Accesul la informația individuală, care nu permite identificarea directă a	Lipsa/insuficiența procedurilor interne de contestare a deciziilor și acțiunilor autorității	Normele propuse nu oferă un mecanism concis și transparent de acordare a accesului la informații individuale pentru alte părți interesate (o constatare – informație care nu exclude	Recomandăm autorului de a revizui norma astfel, încât să se stabilească transparent, modul de

<p>respondenților statistici, poate fi acordat prin decizia directorului general al autorității centrale în domeniul statisticii pentru proiecte de cercetări științifice ale căror rezultate scontate nu se referă la unități individuale identificabile. Accesul se acordă numai în cazul în care nu există riscul de încălcare a regimului de protecție a datelor individuale și se efectuează în baza unui contract în care se prevede expres: scopul, condițiile de utilizare și obligațiile utilizatorului de a comunica rezultatele cercetării, de a nu publica și transmite date individuale unei terțe persoane, plata aferentă serviciilor prestate utilizatorului”.</p>	<p>publice</p>	<p>identificarea indirectă a respondenților). În acest sens, menționăm că dreptul directorului general al autorității centrale în domeniul statisticii, de a acorda unele informații colectate în scopuri statistice, cu condiția că nu vor exista riscuri de încălcare a regimului de protecție a datelor individuale, se prezintă a fi una superficială și discreționară, or autorul nu a indicat expres obligativitatea de a se stabili ulterior prin acte normative procedura acordării acestor date. Prin urmare, constatăm lipsa unui mecanism real de protecție a datelor persoanelor respondente. Din moment ce decizia finală este luată unilateral, doar de o singură persoană (directorul producătorilor de statistici oficiale) în lipsa unor reguli sau criterii bine determinate sub aspect juridic. O asemenea reglementare generală implică riscul de a fi transmise informații individuale a respondenților, contrar scopului declarat.</p>	<p>acordare a informației individuale pentru proiectele de cercetări științifice. Or, norma dată să fie completată cu prevederi care să prevadă obligativitatea de aprobare a unui act normativ ce va institui reguli unice privind modul de acordare a accesului la informația deținută și criteriile de selectare a proiectelor științifice.</p>
--	----------------	--	--